

Advies 129/2018 van 7 november 2018

Betreft: Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën wat de automatisering van de uitvoerbare titel betreft. (CO-A-2018-109)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet *van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Johan Van Overtveldt, Minister van Financiën, ontvangen op 17 september 2018;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 7 november 2018 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. Het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën wat de automatisering van de uitvoerbare titel betreft [**het voorontwerp**] strekt ertoe, volgens de Memorie van Toelichting, de uitvoerbare titel inzake alimentatievorderingen te wijzigen en te moderniseren. Zoals de auteur van het voorontwerp terecht opmerkte, vertoont dit laatste gelijkenissen met het wetsontwerp tot wijziging van het BTW-wetboek wat betreft de automatisering van de uitvoerbare titel inzake belasting op de toegevoegde waarde ¹ [**voorontwerp BTW**], waarover de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer [**CBPL**] zich reeds uitsprak².

2. Het voorontwerp moet eveneens worden onderzocht rekening houdend met de wet van 3 augustus 2012 houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten³ [**wet van 3 augustus 2012**]. En de CBPL sprak zich eveneens uit in het raam van het wetgevend proces dat uitmondde in de goedkeuring van deze wet en haar wijziging⁴.

3. In dit geval beschikt de Dienst voor alimentatievorderingen van de FOD Financiën [**DAVO**] over een bevoegdheid, in sommige gevallen, voor het invorderen van onderhoudsgelden en hun achterstallen bij de onderhoudsplichtigen. Teneinde de gedwongen tenuitvoerlegging te bekomen van hun verplichtingen door deze onderhoudsplichtigen, verschaft DAVO zich momenteel een uitvoerbare titel onder de vorm van een administratief dwangbevel. Het voor advies voorgelegde voorontwerp strekt er in wezen toe dit dwangbevel te vervangen door een geautomatiseerd systeem dat gevormd zou worden door het de innings- en invorderingsregister [**het register/de registers**].

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

4. **Voorafgaande overwegingen.** Krachtens de transparantie- en wettelijkheidsbeginselen vervat in artikelen 8 van het EVRM en 22 van de Grondwet, dient het voorontwerp duidelijk te bepalen in welke omstandigheden een verwerking van persoonsgegevens is toegestaan ⁵, en bijgevolg bepalen

¹ Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de belasting op de toegevoegde waarde wat betreft de automatisering van de uitvoerbare titel inzake belasting op de toegevoegde waarde, *Doc.*, Kamer., 2017-2018, n° 3277/001.

² Advies van de CBPL nr. 71/2017 van 13 december 2017

³ *B.S.*, van 24 augustus 2012.

⁴ Advies van de CBPL nr. 01/2007 van 17 januari 2007; Aanbeveling van de CBPL nr. 02/2012 van 8 februari 2012; Advies van de CBPL nr. 11/2012 van 11 april 2012; Advies van de CBPL nr. 34/2018 van 11 april 2018.

⁵ In die zin, lees Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punten B.9 en v. en punt B.13.3 in het bijzonder. De overvloedige wetgeving dienaangaande van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens wordt hier weggelaten.

welke gegevens worden verwerkt, de betrokkenen, de voorwaarden en doeleinden van de bedoelde verwerking, de bewaartermijn van de gegevens en de personen die toegang hebben⁶.

5. Vermits het gaat om gegevensverwerkingen die noodzakelijk zijn om een opdracht te vervullen van algemeen belang, beschikt de nationale wetgever overigens over een zekere speelruimte om de toepassing van de [AVG]⁷ te preciseren in het domein waarin hij specifieke wetten maakt door onder meer de doeleinden van de verwerking te bepalen⁸.

6. **Risico's voor de betrokken personen.** Het in het voorontwerp beoogde register bestaat uit een authentieke akte en een uitvoerbare titel. Het betreft een administratieve akte die het vermoeden van wettigheid en de uitvoering van ambtswege uitdrukt, dit wil onder meer zeggen, vrijgesteld is van de tussenkomst van de rechter voor haar gedwongen tenuitvoerlegging ten opzichte van de betrokken debiteur. Op basis van dit register zal de ontvanger kunnen overgaan tot een uitvoerend beslag onder derden (artikel 20 van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën [wet van 21 februari 2003]). Het overhandigen aan een deurwaarder van het « afschrift van het innings- en invorderingsbericht », in principe opgesteld op basis van het register (zie *infra*, punten 10-14), verleent aan deze laatste volmacht voor alle tenuitvoerleggingen (artikel 14, 2de lid van de wet van 21 februari 2003, zoals voorgesteld door artikel 4 van het voorontwerp). En het laat de inschrijving van de wettelijke hypotheek toe (artikel 21 § 3 van de wet van 21 februari 2003, zoals gewijzigd door artikel 7 van het voorontwerp). Het vormt, volgens de Memorie van Toelichting, « de basis voor alle maatregelen van tenuitvoerlegging ».

7. In deze context, zal een vergissing in de gegevens van het register potentieel een wezenlijke impact hebben op de rechten en vrijheden van de betrokkenen: onderhoudsplichtigen die mogelijk onterecht worden gevorderd. Met andere woorden, is de Autoriteit van mening dat het gaat om een verwerking van persoonsgegevens met een inherent hoog risico in de zin van artikel 35 van de AVG. Daarom zal specifiek bijzondere aandacht moeten geschonken worden aan de technische en organisatorische maatregelen om de veiligheid van de verwerking te waarborgen (zie *infra*, punten 23-26) en in het bijzonder de integriteit van het register.

8. Bovendien zal een gegevensbeschermingseffectbeoordeling moeten worden uitgevoerd⁹. Dienaangaande herinnert de Autoriteit er aan dat indien deze niet wordt uitgevoerd ter gelegenheid

⁶ Zie bijvoorbeeld, Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.18, en Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015, punten B.36.1 en v.

⁷ Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

⁸ Lees de overwegingen nr.8 en 10 en de artikelen 7, 7), 6, 3., 2,de lid, en 26,1., van de AVG.

⁹ Lees aangaande deze kwestie de Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 van 28 februari 2018.

van de opmaak van onderhavig voorontwerp (of zijn eventuele uitvoeringsmaatregelen) dat de bedoelde verwerkingsactiviteit zou regelen (automatisering van de uitvoerbare titel), dit *in fine*, zou toekomen aan de verwerkingsverantwoordelijke, zijnde de FOD Financiën¹⁰ (zie *infra*, punt 22).

9. **Doeleinde.** Hoewel dit uitdrukkelijker had kunnen worden vermeld, blijkt het doeleinde van het register duidelijk uit de termen en het opzet van de betrokken normatieve context: De FOD Financiën verzamelt en verwerkt enkel persoonsgegevens voor het uitvoeren van zijn wettelijke opdrachten¹¹ en in onderhavig geval heeft de DAVO als « opdracht de inning en invordering van onderhoudsgelden en achterstallen ten laste van de onderhoudsplichtigen »¹², met het plan dit eventueel te doen aan de hand van het innings- en invorderingsregister, « de uitvoerbare titel voor invordering van de verschuldigde bedragen » (artikel 13, § 1, 1ste lid, van de wet van 21 februari 2003, zoals voorgesteld door artikel 3 van het voorontwerp). De verwerking is gebaseerd op art. 6, 1, c) van de AVG.

10. **Middelen voor de verwerking en betrokken gegevens.** Behoudens stellen dat het gaat om een uitvoerbare titel, definieert het voorontwerp niet waaruit het register bestaat. De Memorie van Toelichting is meer uitgewerkt en verduidelijkt dat het register een algemene uitvoerbare titel is (in tegenstelling tot het dwangbevel¹³ dat een individuele uitvoerbare titel is) onder de vorm van een algemene lijst die periodiek en op een geautomatiseerde wijze wordt opgemaakt en die de identificatie van de verschillende onderhoudsplichtigen evenals het bedrag, dat door ieder van hen verschuldigd is, bevat ».

11. Hierover geraadpleegd, verduidelijkte de aanvrager dat het register bijgevolg geen uniek register is dat gaandeweg wordt bijgewerkt en waarin alle onderhoudsplichtigen zouden worden opgenomen. Er zullen meerdere registers zijn, die periodiek zullen worden opgemaakt en bijgevolg technisch zullen verschillen van elkaar. De aanvrager heeft bovendien vermeld dat de lijst waaruit een register bestaat vervolgens uitvoerbaar wordt door aanbrenging van de uitvoerbare formule en de

¹⁰ Zie ook artikel 35, 10, van de AVG. Lees in verband met de aan te brengen nuances over een eventuele vrijstelling voor de verwerkingsverantwoordelijke om een effectbeoordeling uit te voeren, Aanbeveling van de CBPL, nr. 01/2018 van 28 februari, blz. 34, voetnoot nr. 132.

¹¹ Artikel 3, §1 van de wet van 3 augustus 2012.

¹² Artikel 3, § 1 van de wet van 21 februari 2003.

¹³ Op vraag van de Autoriteit bezorgde de aanvrager een standaardmodel van een DAVO dwangbevel. Dit document bevat met name de naam en voornaam van een onderhoudsplichtige, zijn geboorteplaats- en datum, alsook zijn verblijfsadres, het bedrag dat hij verschuldigd is (verdeeld naar de aard van wat verschuldigd is - onderhoudsgeld, intresten, etc.), de datum van ingebrekestelling van de onderhoudsplichtige, de verwijzing naar het vonnis, naar de relevante beschikking of het relevante arrest en de betekenisdatum ervan, alsook de identiteit van de bevoegde deurwaarder of de datum waarop het vonnis ter kennis werd gebracht van de onderhoudsplichtige, of nog, de scheidingsovereenkomst in onderlinge toestemming (de datum, de identiteit van de notaris die de akte heeft verleden, de rechtbank waar dit werd bekrachtigd) krachtens dewelke het onderhoudsgeld is verschuldigd. Het dwangbevel vermeldt de datum en de plaats waar deze werd uitgereikt, de naam en voornaam en de hoedanigheid van de relevante Adviseur generaal - Gewestelijk directeur van het Regionaal Invorderingscentrum, die het bevel van een visum heeft voorzien en uitvoerbaar heeft gemaakt, evenals de datum van deze actie, de naam en de voornaam van de ontvanger, desgevallend a.i. en de handtekeningen.

handtekening van de bevoegde ambtenaar. Concreet heeft de aanvrager uitgelegd dat het register de evenknie is van het kohier inzake directe belastingen.

12. De Raad van State bijtredend in zijn advies betreffende het voorontwerp BTW¹⁴, over transparantie en wettelijkheid, is de Autoriteit van mening dat het concept «innings- en invorderingsregister » moet worden gedefinieerd (qua vorm en inhoud) in het beschikkend gedeelte van het voorontwerp.

13. Dit geldt eveneens, om dezelfde redenen, voor het « innings- en invorderingsbericht », zijnde het document (papieren of elektronisch, zie artikel 13, § 3, 2de lid van de wet van 21 februari 2003, zoals voorgesteld door artikel 3 van het voorontwerp) waarmee de onderhoudsplichtige wordt in kennis gesteld van het feit dat het innings- en invorderingsregister uitvoerbaar is geworden¹⁵.

14. Eveneens hierover geraadpleegd, legde de aanvrager uit dat het innings- en invorderingsbericht het equivalent is van het aanslagbiljet inzake directe belastingen. Het zal gaan om een, niet ondertekend uittreksel uit het register, met in principe de identificatiegegevens van de onderhoudsplichtige, de gedetailleerde bedragen die hij schuldig is, de vermelding van de notariële akte of het vonnis waarmee het bedrag van het onderhoudsgeld werd vastgesteld, de datum van opmaak van het register en van het moment waarop dit uitvoerbaar is geworden, de identiteit van de ambtenaar die het uitvoerbaar heeft verklaard, de vermelding van de beroepsmogelijkheden en uitnodiging tot betalen.

15. Ten slotte bepaalt artikel 13, § 1, 2de lid, van de wet van 21 februari 2003, zoals voorgesteld door artikel 3 van het voorontwerp, dat de verschuldigde bedragen, het voorwerp kunnen uitmaken van « *verbeterende innings- en invorderingsregisters* in het geval van een latere wijziging, *om welke reden dan ook*, van de bedragen opgenomen in het » register (italic toegevoegd door de Autoriteit). Hoewel de Autoriteit in dit verband enerzijds begrijpt dat deze bepaling niet tot doel heeft een arbitraire bevoegdheid te verlenen aan de bevoegde adviseur-generaal, begrijpt zij niet dat de bepaling niet nauwkeuriger kan geformuleerd worden: enkel afgebakende rechtsregels kunnen dit bewerkstelligen en het beschikkend gedeelte van het voorontwerp moet dit uitdrukken. En anderzijds, rekening houdend met het zojuist geformuleerde commentaar en voor de reeds aangehaalde redenen, zou het het concept « verbeterd innings- en invorderingsregister » eveneens moeten worden gedefinieerd (welke vermeldingen bevat het? Schrappt hij het gegeven van het origineel register en bestaat het daarnaast?).

¹⁴ Lees het advies van de Raad van State nr. 62.266/3 van 6 november 2007, over het wetsontwerp tot wijziging van het wetboek van de belasting op de toegevoegde waarde wat betreft de automatisering van de uitvoerbare titel inzake belasting op de toegevoegde waarde, punt 4.

¹⁵ De Raad van State onderstreept eveneens dit punt, *ibid.*

16. Samengevat zou het beschikkend gedeelte van het voorontwerp dienovereenkomstig duidelijker moeten bepalen welke persoonsgegevens in de context van het register (het innings- en invorderingsbericht en het verbeterd register) worden verwerkt door dit (deze) concept(en) te definiëren. De CBPL vestigde reeds de aandacht van de aanvrager op dit punt in het raam van zijn voorontwerp BTW¹⁶. En dit is des te belangrijker daar gezien de juridische impact van het register, dat een uitvoerbare titel vormt, het aangewezen is de onderhoudsplichtige hierin nauwkeurig te bepalen¹⁷.

17. **De bewaartermijn van de gegevens** Krachtens artikel 5.1 e) van de AVG mogen de gegevens onder meer niet langer worden bewaard dan de tijd die nodig is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. En de auteur van het voorontwerp dient op z'n minst de essentiële elementen te bepalen van de bewaartermijn van de gegevens¹⁸, om te voldoen aan de hierboven aangehaalde beginselen inzake voorzienbaarheid en wettigheid.

18. Welnu, het ontwerp zegt hierover niets. Het is bijgevolg niet conform de zojuist herhaalde beginselen.

19. **Personen die toegang hebben tot de gegevens.** De ambtenaren van de FOD Financiën die mogelijk toegang krijgen tot de gegevens kunnen wat betreft het principe, worden bepaald door een gezamenlijke lezing van de artikelen 4 (interne uitwisselingen) en 5 (bijzondere verwerking - *datawarehouse*) van de wet van 3 augustus 2012 en de bepalingen van de de wet van 21 februari 2003.

20. Het voorontwerp verduidelijkt niet of personen extern aan de FOD Financiën toegang zullen kunnen krijgen tot het register en de wet van 3 augustus 2012 alleen kan op zich de toegankelijkheid tot de gegevens voor deze personen¹⁹ niet rechtvaardigen. De Autoriteit gaat uit van het principe dat in toepassing van deze teksten bijgevolg enkel de FOD Financiën geacht wordt het register te raadplegen (Zie *infra*, punten 27-28, voor het recht op toegang voor de betrokkenen).

¹⁶ Advies van de CBPL nr. 71/2017 van 13 december 2017, punt 8 en littera a. van de conclusie van het advies. Over de inhoud van het register ten aanzien van het dwangbevel, erkent het Ontwerp BTW enerzijds dat het het dwangbevel steeds in rechte en in feite gemotiveerd is en dat het proces-verbaal daarbij wordt gevoegd zodat de belastingplichtige de gegrondheid van zijn schuldvordering kan verifiëren, maar vestig er anderzijds de aandacht op dat de "inhoud van het register noodgedwongen wordt ingeperkt", omdat de rechtvaardiging van de schuld en het bedrag ervan via een ander kanaal wordt meegedeeld. Wetsontwerp tot wijziging van het wetboek van de belasting op de toegevoegde waarde wat betreft de automatisering van de uitvoerbare titel inzake belasting op de toegevoegde waarde, *Doc.*, Kamer., 2017-2018, n° 3277/001. blz. 7-8.

¹⁷ Eveneens in de context van de wet van 21 februari 2003, lees , *mutatis mutandis*, het advies van de CBPL nr. 66/2017 van 22 december 2017, punten 6-9.

¹⁸ Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B. 23.

¹⁹ Artikel 6 van deze wet, dat de externe gegevensuitwisselingen beoogt, beperkt zicht tot de omkadering van dergelijke uitwisselingen zonder dat deze aan de uitwisselingen zelf een rechtsgrond geeft.

21. Ten tweede begrijpt de Autoriteit dat het innings- en invorderingsbericht gedeeltelijk de gegevens overneemt van het betrokken (algemeen) register enkel voor zover deze noodzakelijk zijn gelet op de betrokken onderhoudsplichtige (zie *supra*, punt14). Ook is het zo dat, gezien het gaat om een « algemene lijst », elke persoon die mogelijk toegang krijgt enkel toegang mag krijgen tot de elementen van de inhoud die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van zijn wettelijke opdracht.

22. **Verwerkingsverantwoordelijke** Het voorontwerp duidt de FOD Financiën, vertegenwoordigd door zijn Voorzitter, aan als verwerkingsverantwoordelijke (artikel 13, § 2, 2de lid van de wet van 21 februari 2003, zoals voorgesteld door artikel 3 van het voorontwerp)²⁰.

23. **Beveiliging van de verwerking** Gelet op het hoge risico dat inherent is aan de automatisering van een uitvoerbare titel en de impact die de « innings- en invorderingsberichten » zullen hebben (zie *infra*, punt 28) alsook hun kopieën (zie *supra*, punten 6-7), zal de FOD Financiën (de verwerkingsverantwoordelijke) *in fine* bijzonder aandachtig moeten zijn voor de invoering van de vereiste technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen die moeten worden getroffen in toepassing van artikel 32 van de AVG.

24. Ondanks dit hoge risico stelt de Autoriteit vast dat het voorontwerp van wet niets zegt over de veiligheid²¹. Ook de wet van van 3 augustus 2012 bevat geen bijzondere bepaling over de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen die moeten worden getroffen²². De Autoriteit is van mening dat een totale manoeuvreerruimte laten aan de Koning of *in fine*, aan de FOD Financiën (de verwerkingsverantwoordelijke) in het raam van een gegevensverwerking die een hoog risico inhoudt voor de rechten van de betrokkene, zou verzuimen een essentieel element van de verwerking te regelen in de wet.

25. Meerdere bronnen kunnen de auteur van het voorontwerp ter zake inspireren, teneinde de manoeuvreerruimte die wordt gelaten aan de Koning en de verwerkingsverantwoordelijke te omkaderen, al was het in het algemeen op het gebied van het principe (er wordt natuurlijk niet van een wettekst verwacht dat hij de technische details verbonden aan de beveiliging en de organisatie van de verwerking definieert, met het risico dat deze snel zijn achterhaald). Vermits in de huidige stand, waarin het register onder meer moet worden ondertekend en opgesteld en uitvoerbaar

²⁰ "Vertegenwoordigd door zijn Voorzitter" zijn de nieuwe elementen in vergelijking met artikel 2 van de wet van 3 augustus 2012 dat reeds de FOD Financiën aanduidt als verwerkingsverantwoordelijke.

²¹ De CBPL vestigde de aandacht van de aanvrager daar al op in het kader van het voorontwerp BTW, lees Advies CBPL nr. 71/2017, van 13 december 2017, punten 9-12 en letter b., van het Besluit van het advies. De wetgever heeft in de wet van 21 februari 2003 kunnen onderzoeken of de gebruikte techniek wetgevingswaardig was, in het bijzondere geval waarin een uitvoerend beslag kan worden verricht met het akkoord van de derde beslagene "waarbij informaticatechnieken gebruikt worden", in artikel 20, §2 van de wet van 21 februari 2003 (zonder zich hier evenwel uit te spreken over de kwaliteit van deze bepaling).

²² Tenzij in artikel 10 waar de regels worden bepaald die de toegang tot de gegevens regelen en door een Dienst voor Informatieveiligheid en Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer op te richten.

verklaard door een welbepaalde persoon²³, en de ambtenaren die toegang krijgen tot de door de FOD Financiën verwerkte gegevens moeten worden geïdentificeerd via individuele (gecontroleerde en geregistreerde) profielen²⁴, zouden regels en concepten die werden bekrachtigd in wetgevingen die toepasselijk zijn in andere domeinen kunnen worden ingeroepen²⁵. De Autoriteit herinnert eveneens aan de aanbevelingen die ter zake reeds door de CPBL werden uitgebracht²⁶.

26. Het zonet geleverde commentaar geldt voor al de betrokken verwerkingsactiviteiten, namelijk niet alleen voor de opmaak van het register als dusdanig, maar ook voor alle verwerkingsactiviteiten verbonden aan het doeleinde ervan, namelijk het opstellen van het innings- en invorderingsbericht alsook de procedure voor het meedelen van de innings- en invorderingsberichten uitsluitend via een procedure die gebruik maakt van informaticatechnieken; het volledige innings- en invorderingsproces moet voldoende zekerheid bieden, gelet op de risico's voor de betrokkenen.

27. **Transparantie en recht op toegang van de betrokkene** De CBPL vestigde reeds in het raam van zijn voorontwerp BTW de aandacht van de aanvrager op het belang om de betrokkenen te informeren over de wijzigingen die mogelijk aan de registers kunnen worden aangebracht en de motivering ervan²⁷. Zij herinnerde eveneens aan het belang om aan de betrokkene een elektronische toegang tot de registers te garanderen²⁸. De Autoriteit herhaalt deze commentaren en voegt hieraan de volgende overwegingen toe.

28. In positief recht wordt het dwangbevel betekend bij aangetekend schrijven (of betekend bij exploit) (artikel 13 van de wet van 21 februari 2003). Met andere woorden, de bestemming ontvangt een voor eensluidend verklaarde kopie²⁹ van het dwangbevel. Krachtens het voorontwerp

²³ De bevoegde Adviseur-generaal van de administratie van de FOD Financiën belast met de inning en de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen of door een door hem aangewezen ambtenaar.

²⁴ Zie artikel 10 van de wet van 3 augustus 2012 en artikel 3 van de bijlage van het koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 4, 3de lid van de wet van 3 augustus 2012 houdende bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de Federale Overheidsdienst Financiën in het kader van zijn opdrachten (*B.S.* van 22 december 2017).

²⁵ Zie de Verordening (EU) Nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG. Met name het artikel voorziet in drie betrouwbaarheidsniveaus van stelsels voor elektronische identificatie (laag, substantieel en hoog). Voor wat de vertrouwensdiensten betreffen, meer bepaald betreffende de elektronische handtekening, variëren de veiligheidsvereisten naargelang er sprake is van een gekwalificeerd of niet-gekwalificeerde dienst. Lees bijvoorbeeld voor de gekwalificeerde elektronische handtekening, de artikelen 28 en 29 van de verordening. Zie ook voor wat de elektronische archivering, Titel 2 van Boek XII van het Economische Wetboek. Zie voor een ander domein, meer bepaald deze van de aanbieders van essentiële diensten, Richtlijn (EU) 2016/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2016 houdende maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk –en informatiesystemen in de Unie.

²⁶ Zie de Aanbeveling van de CBPL nr. 01/2008 aanbeveling met betrekking tot het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector; de Aanbeveling van de CBPL nr. 01/2013 van 21 januari 2013, betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken; de Richtsnoeren met betrekking tot de informatiebeveiliging van persoonsgegevens van de CBPL, versie 2.0., december 2014.

²⁷ Advies van de CBPL nr. 71/2017 van 13 december 2017, punt 7.

²⁸ Zie Advies van de CBPL nr. 71/2017 van 13 december 2017, punt 10 en littera c., van de conclusie van het advies.

²⁹ De aanvrager werd dienaangaande geraadpleegd en verduidelijkte dat het origineel van het dwangbevel wordt bewaard in de schoot van de administratie.

zal, in plaats van een dergelijke kopie, een uittreksel uit het register (het « innings- en invorderingsbericht », zie *supra*, punt 14) « onder gesloten omslag »³⁰ aan de onderhoudsplichtige worden gestuurd. In deze context zou het nuttig zijn mocht het voorontwerp aan de betrokkene de mogelijkheid garanderen om het register van bij de opmaak ervan elektronisch te raadplegen, teneinde de originele elektronische bron van de informatie te kunnen controleren die als basis zal dienen voor de gedwongen uitvoering³¹.

29. **Ontvangst van de innings- en invorderingsberichten uitsluitend door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken worden gebruikt.** Het voorontwerp bepaalt « middels een uitdrukkelijke verklaring in die zin », kan de onderhoudsplichtige « er evenwel voor opteren om de innings- en invorderingsberichten uitsluitend door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken worden gebruikt, te ontvangen » (artikel 13, § 3, 2de lid van de wet van 21 februari 2003, zoals voorgesteld door artikel 3 van het voorontwerp), waarbij de Koning de toepassingsmodaliteiten van deze procedure moet bepalen.

30. Ten eerste sluit de Autoriteit zich aan bij het advies van de Raad van State in het raam van het BTW-voorontwerp, wat het verlenen van een dergelijke bevoegdheid aan de Koning betreft³². In onderhavig geval zou een bepaling ter omkadering van de activiteit met het oog op het garanderen van een zeker veiligheidsniveau voor de verwerking wenselijk zijn (zie *supra*, punten 23-26).

31. Ten tweede, vormt de zojuist aangehaalde procedure een verwerkingsactiviteit die verantwoord wordt door dezelfde juridische grondslag als deze voor het register (zie *supra*, punt 9). Door de toevlucht tot deze informaticaprocedure te onderwerpen aan de « expliciete toestemming » van de onderhoudsplichtige³³ wijkt het voorontwerp af van het concept toestemming van de AVG en de bijhorende voorwaarden (artikelen 4, 11), en 7 van de AVG). Indien dit wel degelijk de intentie is van de auteur van het voorontwerp, zou het, teneinde alle eventuele verwarring met het stelsel dat toepasselijk is op de toestemming in de zin van de AVG te vermijden, aangewezen zijn dat het voorontwerp (of op z'n minst de Memorie van Toelichting) het stelsel verduidelijkt dat van toepassing

³⁰ De Autoriteit begrijpt dat de zending in dit stadium niet via een aangetekend schrijven moet gebeuren en dat dit slechts moet om de verjaring te stuiten, krachtens artikel 13, §5 van de wet van 21 februari 2003, als voorgesteld door artikel 3 van het voorontwerp.

³¹ Concreet kan de betrokkene dan toegang hebben van zodra hij weet dat dit register is samengesteld. Te weten in de praktijk, *a priori*, bij de ontvangst van het innings- en invorderingsbericht. Dit gezegd zijnde, kan de onderhoudsplichtige er zich aan verwachten dat een register wordt samengesteld vanaf een maand na de betekening bedoeld in artikel 10 van de wet van 21 februari 2003. Het is dus logisch dat hij het register kan raadplegen nog voor hij een innings- en invorderingsbericht heeft ontvangen en dit bijvoorbeeld via het portaal "MyMinfin".

³² Lees het advies van de Raad van State nr. 62.266/3 van 6 november 2007, over het wetsontwerp tot wijziging van het wetboek van de belasting op de toegevoegde waarde wat betreft de automatisering van de uitvoerbare titel inzake belasting op de toegevoegde waarde, punt 10.

³³ Ter herinnering, op zich bevat het innings- en invorderingsbericht in principe ook de persoonsgegevens van de alimentatiegerechtigde. Dit toont goed aan dat de grond van de verwerking niet berust op de toestemming van de betrokkene. De toestemming of het akkoord van de onderhoudsplichtige moet in de huidige context worden gezien als een toepassingsmodaliteit van de AVG.

is op deze uitdrukking van de onderhoudsplichtige (bv. hoe wordt deze toestemming gevraagd? In welke omstandigheden zou deze toestemming kunnen worden ingetrokken?).

III. BESLUIT

32. Het ter advies voorgelegde voorontwerp beoogt een duidelijk doel (zie *supra*, punt 9) en voert een verwerking van persoonsgegevens in die een hoog risico vormt voor de betrokkenen en een gegevensbeschermingseffectbeoordeling vergt (zie *supra*, punten 6-8)³⁴.

33. Wegens dit risico en in toepassing van de legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginselen, dient het voorontwerp te worden aangepast op volgende punten: de betrokken gegevens moeten worden bepaald en de concepten innings- en invorderingsregister en bericht, alsook het verbeterd innings- en invorderingsregister moeten worden gedefinieerd, en de redenen die aanleiding kunnen geven tot wijziging van de registers dienen limitatief te worden bepaald (zie *supra*, punten 10-16) ; de essentiële elementen van de bewaartermijn voor de gegevens dienen te worden vastgelegd (zie *supra*, punten 17-18) ; en tot slot dient de veiligheid van de verwerking beter te worden omkaderd (zie *supra*, punten 23-26).

34. Behoudens deze elementen zou het ontwerp kunnen worden verbeterd door meer duidelijkheid te brengen over: de personen die toegang hebben tot de gegevens (zie *supra*, punten 19-21) en bij de toelichting tot de uitdrukkelijke toestemming van de onderhoudsplichtige voor de verzending van het innings- en invorderingsbericht door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken worden gebruikt (zie *supra*, punten 29-31). De transparantie en het recht op toegang van de betrokkenen zouden eveneens beter kunnen worden omkaderd rekening houdend met de specificiteit van de innings- en invorderingsprocedure (zie *supra*, punten 27-28).

³⁴ Een dergelijke analyse zal aan de Autoriteit moeten worden voorgelegd ter gelegenheid van de goedkeuring van de uitvoeringsmaatregelen van het voorontwerp. Deze vormt immers een deel van de proportionaliteitstoets in het raam van de gegevensbescherming (8 EVRM, 22 GW, Handvest, AVG). Het doel bestaat erin om op het niveau van de verwerkingsverantwoordelijke de verwerking zodanig aan te passen dat de rechten en vrijheden van de betrokkenen behoorlijk worden beschermd tegen de risico's die inherent zijn aan de verwerking. Wanneer de verwerking haar grondslag vindt in de wet, wordt de wetgever geacht hierin de essentiële elementen van de verwerking te bepalen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de verwerkte gegevens. De speelruimte van de verwerkingsverantwoordelijke wordt beperkt door deze wetgevende keuzes en de daaruit voortvloeiende reglementaire keuzes die, op zijn niveau, onaantastbare variabelen worden. Bijgevolg, de wetgever en de uitvoerende macht die de impact van de verwerkingselementen die zij bepalen op de rechten en vrijheden van de betrokkenen niet onderzoeken, voeren slechts een gedeeltelijke proportionaliteitstoets uit en lopen het risico dat zij de verwerkingsverantwoordelijke opzadelen met een onontwarbare situatie van conflicten tussen normen, wanneer aan het einde van een dergelijke analyse zou blijken dat deze elementen moeten worden gewijzigd. De verwerkingsverantwoordelijke is dan immers enerzijds gehouden aan de wet die voorziet in de verwerking, en anderzijds, aan de eerbiediging van de AVG. Deze situatie creëert een rechtsonzekerheid die schadelijk is voor de verwerkingsverantwoordelijke en voor de betrokkenen, waarbij afbreuk wordt gedaan aan het nuttige effect van de krachtens artikel 35 van de AVG aan de verwerkingsverantwoordelijke opgelegde verplichting tot het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.

OM DIE REDENEN,

brengt de Autoriteit **een gunstig advies** uit over het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën wat de automatisering van de uitvoerbare titel betreft, **op voorwaarde** dat rekening wordt gehouden met de opmerkingen *supra*, onder punt 33.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere